

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держмитслужби
від №

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА

Державної митної служби України
на 2026 – 2028 роки

СЄД АСКОД
Державна митна служба України
№ 3140 від 03.08.2026
Підписувач Мандзій Орест Миколайович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000B4D23D0027B0F000
Дійсний з 15.04.2026 00:00:00 по 14.04.2028 23:59:59

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. ЗАСАДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	4
II. ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ, ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ	16
2.1. Підготовка до оцінювання корупційних ризиків	16
2.2. Дослідження середовища Держмитслужби та її територіальних органів та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків.....	17
2.3. Ідентифікація корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів.....	19
2.4. Аналіз, визначення рівнів корупційних ризиків та заходів впливу на них ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів.....	20
III. НАВЧАННЯ, ЗАХОДИ З ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ В ДЕРЖМИТСЛУЖБІ ТА ЇЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНАХ	21
IV. МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД ПОПЕРЕДНЬОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДЕРЖМИТСЛУЖБИ НА 2023-2025 РОКИ	23
4.1. Моніторинг виконання Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023-2025 роки	23
4.2. Оцінка виконання Антикорупційної програми Держмитслужби на 2026- 2028 роки	25
4.3. Перегляд Антикорупційної програми Держмитслужби на 2026-2028 роки	26

Додаток 1
Додаток 2
Додаток 3
Додаток 4

Вступ

Антикорупційна програма Державної митної служби України на 2026–2028 роки (далі – Антикорупційна програма) є стратегічним документом середньострокового планування, розроблений відповідно до статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон) та з урахуванням вимог Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021 № 830/21, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.02.2022 за № 219/37555 (далі – Методологія).

Антикорупційну програму підготовлено з урахуванням положень Національної стратегії доходів до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218, пріоритетів діяльності Державної митної служби України на 2026 рік, затверджених Міністром фінансів України 13.01.2026, а також принципів Оновленої Декларації Аруша Всесвітньої митної організації, що визначає міжнародні стандарти формування доброчесного та підзвітного митного адміністрування.

Антикорупційна програма формує системну основу відомчої політики у сфері запобігання та протидії корупції та інтегрує її у загальну модель інституційного розвитку Державної митної служби України (далі - Держмитслужба). В умовах воєнного стану, трансформації публічного управління та активного євроінтеграційного процесу питання доброчесності, прозорості та підзвітності набувають особливого значення як для забезпечення фінансової стабільності держави, так і для зміцнення довіри суспільства до митних органів.

Програма ґрунтується на ризик-орієнтованому підході до управління, передбачає системне виявлення, аналіз та мінімізацію корупційних ризиків у ключових функціях митних органів, а також впровадження дієвих механізмів внутрішнього контролю, моніторингу та оцінювання ефективності антикорупційних заходів.

Метою Антикорупційної програми є підвищення прозорості, ефективності та підзвітності діяльності митних органів, зміцнення довіри громадян і бізнесу до митних процедур, забезпечення належного адміністрування митних платежів та дотримання вимог антикорупційного законодавства.

Реалізація Програми сприятиме інституційному зміцненню Держмитслужби, удосконаленню системи управління та внутрішнього контролю, а також гармонізації діяльності митних органів з міжнародними стандартами доброчесності.

I. ЗАСАДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Держмитслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів.

Держмитслужба реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи.

Основними завданнями Держмитслужби є:

1. забезпечення реалізації державної митної політики, зокрема забезпечення митної безпеки та захисту митних інтересів України і створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, збереження належного балансу між митним контролем і спрощенням законної торгівлі;
2. забезпечення реалізації державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи, запобігання та протидії контрабанді, боротьби з порушеннями митних правил;
3. внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної митної політики на розгляд Міністра фінансів.

Держмитслужба забезпечує реалізацію заходів, передбачених Державною антикорупційною програмою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220, строк виконання якої продовжено постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 року № 1786 (до моменту набуття чинності нової програми на наступний період). Інформація щодо відповідальних виконавців та строків виконання Держмитслужбою заходів викладена у Додатку 2.

Метою прийняття Антикорупційної програми Держмитслужби є створення та впровадження ефективної, комплексної та сталої системи запобігання і протидії корупції в діяльності митних органів, яка забезпечує системне зниження корупційних ризиків, підвищення рівня доброчесності посадових осіб, зміцнення службової дисципліни та формування довіри суспільства і бізнесу до митної служби України.

Співпраця з громадськістю та бізнесом є ключовою складовою ефективною антикорупційної програми, особливо в межах системи комплаєнсу. Вона формує прозорість, підзвітність і довіру між організацією, державою та суспільством, а також створює середовище нульової толерантності до корупції.

У сучасних умовах антикорупційна політика не може бути результативною без активного залучення зовнішніх стейкхолдерів. Відкритий діалог із громадськістю сприяє виявленню потенційних корупційних ризиків, удосконаленню внутрішніх процедур і підвищенню рівня публічної довіри.

Важливу роль у формуванні стандартів доброчесності відіграють рекомендації та методичні матеріали, розроблені національними та міжнародними інституціями, зокрема Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство). Їхні підходи передбачають системність, ризик-орієнтованість і регулярний перегляд антикорупційних програм із залученням зацікавлених сторін.

Співпраця з бізнесом у межах комплаєнс-системи спрямована на формування єдиних правил доброчесної поведінки на ринку. Це передбачає запровадження кодексів етики, політик щодо запобігання конфлікту інтересів, процедур перевірки контрагентів, а також механізмів внутрішнього повідомлення про порушення. Партнерські відносини з контрагентами повинні базуватися на принципах відкритості, добросовісної конкуренції та взаємної відповідальності.

Крім того, важливою складовою є проведення спільних освітніх заходів, тренінгів і консультацій для представників бізнесу та громадськості. Підвищення рівня правової обізнаності та етичної культури зменшує ризик несвідомих порушень і формує сталі антикорупційні практики.

Формування та реалізація ефективної системи запобігання і протидії корупції в Держмитслужбі є спільною відповідальністю всіх її посадових осіб. Відповідні обов'язки покладаються на керівництво Держмитслужби, керівників територіальних органів, керівників структурних підрозділів, уповноважені підрозділи (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, а також на кожного державного службовця митних органів.

З урахуванням функцій Держмитслужби у сфері реалізації державної митної політики, службова діяльність її працівників повинна здійснюватися на засадах законності, доброчесності, професійної етики, неупередженості та підзвітності. Посадові особи митних органів зобов'язані не лише дотримуватися вимог антикорупційного законодавства та внутрішніх процедур, а й сприяти формуванню внутрішнього середовища, у якому будь-які прояви корупції є неприйнятними.

Культура доброчесності в Держмитслужбі передбачає особисту відповідальність кожної посадової особи за прийняті рішення та вчинені дії, готовність повідомляти про можливі корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та активну участь у заходах з мінімізації корупційних ризиків.

Антикорупційна програма розроблена на середньостроковий період і є логічним продовженням реалізації заходів, передбачених Антикорупційною програмою Державної митної служби України на 2023 – 2025 роки, затвердженої наказом Держмитслужби від 31.05.2023 року № 236 (зі змінами).

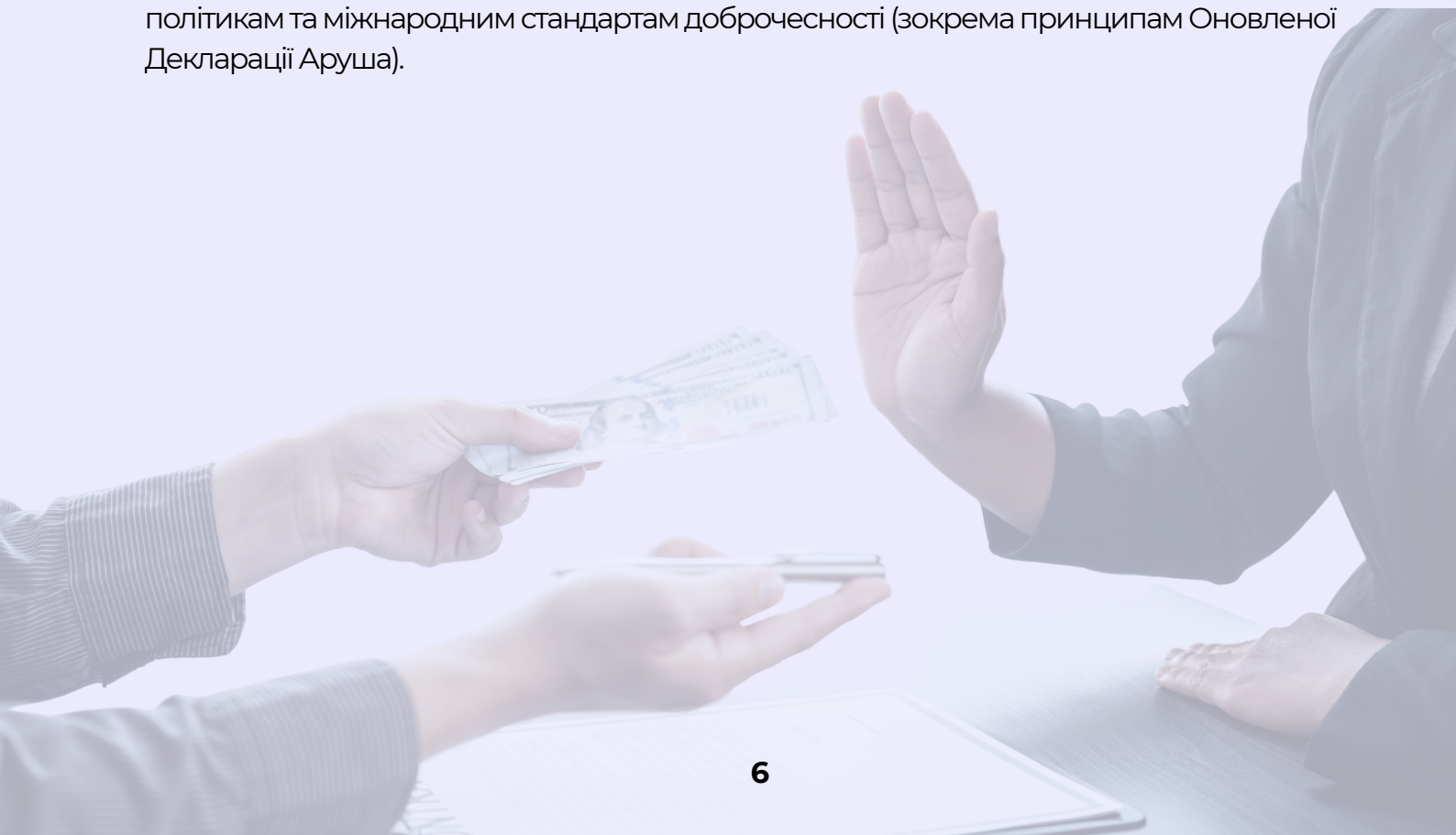
Антикорупційна політика Держмитслужби ґрунтується на таких підходах:

1. дотримання стандартів доброчесності на публічній службі;
2. нетерпимість до корупції;
3. розвиток кадрового потенціалу;
4. ефективність та законність використання бюджетних коштів;
5. відкритість і прозорість процесів підготовки та прийняття публічних рішень;
6. пріоритетність додержання прав, свобод і інтересів фізичних та юридичних осіб;
7. створення механізмів партнерства з інститутами громадянського суспільства;
8. взаємодія з бізнес-асоціаціями та міжнародними урядовими та/або неурядовими організаціями.

В основу розроблення Антикорупційної програми покладено принципи:

1. **Верховенство права та законність** – усі дії та рішення Держмитслужби здійснюються в суворій відповідності до Конституції та законів України.
2. **Нульова толерантність до корупції** – будь-які прояви корупційних дій неприйнятні, а порушення антикорупційних вимог суворо реагуються.
3. **Превентивність** – пріоритет надається запобіжним заходам та управлінню ризиками, а не лише реагуванню на наслідки порушень.
4. **Системність та комплексність** – впровадження антикорупційних заходів охоплює організаційні, кадрові, фінансові та технологічні аспекти діяльності митної служби.
5. **Прозорість та підзвітність** – забезпечується відкритість процесів та рішень у межах законодавства та доступність інформації для суспільства і бізнесу.
6. **Персональна відповідальність** – кожна посадова особа усвідомлює свою роль у запобіганні корупційним ризикам та дотриманні етичних норм.
7. **Захист викривачів** – гарантується конфіденційність і недопущення переслідування осіб, які повідомляють про можливі порушення.
8. **Антикорупційний комплаєнс** – впровадження системних процедур та контролю для забезпечення відповідності діяльності митної служби законодавству, внутрішнім політикам та міжнародним стандартам доброчесності (зокрема принципам Оновленої Декларації Аруша).

Окрім того, Антикорупційна програма Держмитслужби розроблена для реалізації, впровадження та поширення принципів **Оновленої Декларації Аруша у діяльності митних органів:**

1. Лідерство та підтримка:

- високий рівень відданості керівництва принципам доброчесності та антикорупції;
- керівники демонструють приклад етичної поведінки та встановлюють відповідальність і підзвітність на всіх рівнях.

2. Нормативно-правова база:

- гармонізація та спрощення митного законодавства, правил і процедур;
- мінімізація надмірних формальностей і дублікацій, застосування міжнародних стандартів (Киотська конвенція).

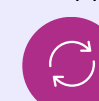
3. Прозорість:

- законодавство, правила та процедури публічні, доступні та застосовуються послідовно;
- чіткі механізми апеляцій та обґрунтованість рішень.

4. Автоматизація:

- використання автоматизованих систем для зниження дискреційних повноважень і можливостей для корупції;
- підвищення підзвітності та можливості контролю рішень.

5. Реформа та модернізація:

- усунення застарілих, неефективних процедур, які стимулюють корупційну поведінку;
- комплексна модернізація процесів відповідно до міжнародних стандартів.

6. Аудит та перевірки:

- внутрішній контроль, аудит, перевірки та розслідування;
- баланс між превентивними та репресивними заходами; заохочення повідомлень про порушення та захист викривачів.

7. Кодекс поведінки:

- комплексний кодекс етики для всього персоналу;
- санкції за порушення, підкріплені адміністративними та законодавчими нормами.

8. Управління людськими ресурсами:

- забезпечення адекватної оплати, підбір та просування персоналу за чесність і професіоналізм;
- ротація, навчання, оцінка працівників та підтримка культури етичної поведінки.

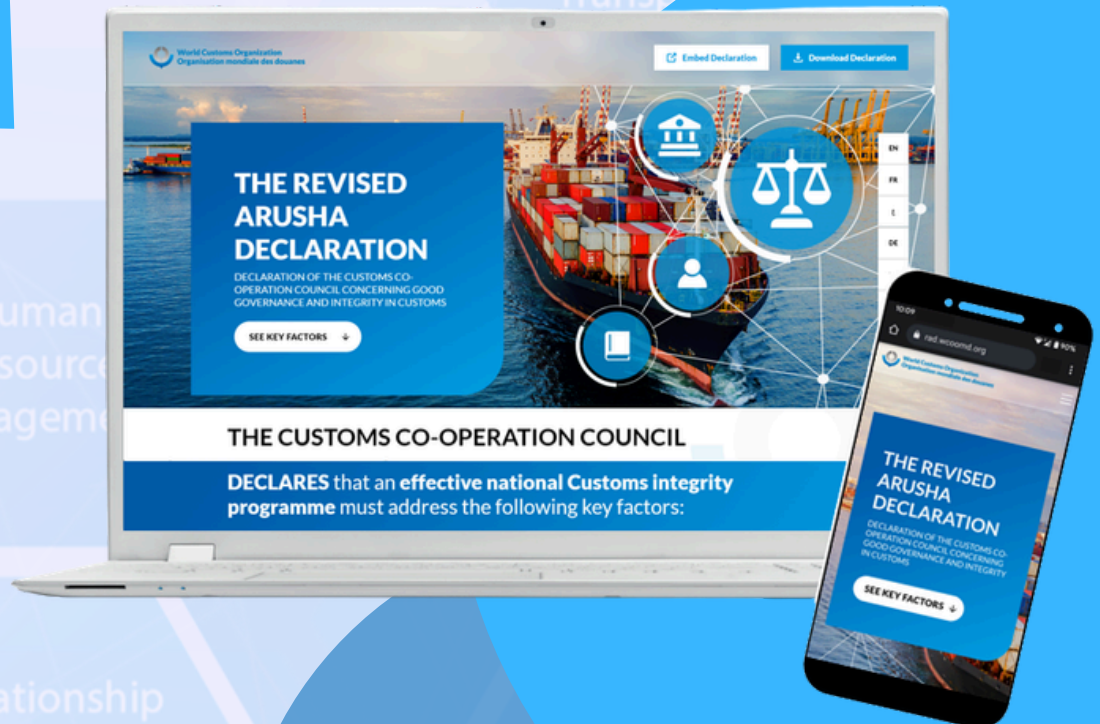
9. Мораль та організаційна культура:

- підтримка високої моралі, справедливості та прозорості всередині організації;
- формування почуття гордості та відповідальності за чистоту служби серед персоналу.

10. Взаємодія з приватним сектором:

- прозорі, підконтрольні та продуктивні стосунки з бізнесом;
- створення кодексів поведінки для клієнтів та застосування санкцій, щоб запобігати підкупу або зловживанню процедурою.

Засади антикорупційної політики Держмитслужби реалізуються шляхом виконання завдань і заходів (Додаток 1) за такими пріоритетними напрямками:

- забезпечення системного підходу до запобігання і протидії корупції, нормативно-правове регулювання відносин;
- реалізація антикорупційної політики у кадровому менеджменті, формування негативного ставлення до корупції;
- здійснення заходів щодо дотримання вимог фінансового контролю, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- співпраця з громадськістю та міжнародними організаціями щодо здійснення антикорупційних заходів;
- перевірка на доброчесність та моніторинг способу життя.

Посадові особи митних органів, відповідно до своєї ролі та місця в системі реалізації відомчої антикорупційної політики, виконують наступні завдання:

1. Голова Держмитслужби реалізує антикорупційну політику шляхом:

- підтримки напряму запобігання та протидії корупції, демонстрації власним прикладом нульової толерантності до корупції;
- видання організаційно-розпорядчих актів, зокрема Антикорупційної програми та змін до неї;
- забезпечення функціонування уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції з достатніми ресурсами для ефективної роботи;
- гарантування незалежності уповноваженого підрозділу як координатора реалізації Антикорупційної програми;
- загального керівництва та контролю виконання Антикорупційної програми, аналізу ефективності управління корупційними ризиками;
- прийняття рішень щодо проведення оцінки корупційних ризиків, утворення робочих груп та наділення їх повноваженнями;
- забезпечення структурних підрозділів ресурсами для управління корупційними ризиками та постійного удосконалення процесів;
- своєчасного реагування на факти порушень Антикорупційної програми та корупційних, в тому числі, пов'язаних з корупцією правопорушень.

2. Керівники територіальних органів Держмитслужби забезпечують:

- виконання Антикорупційної програми та заходів впливу на корупційні ризики;
- організацію функціонування уповноваженого підрозділу (особи) з питань запобігання та виявлення корупції з відповідними ресурсами та гарантією його незалежності;

- своєчасне реагування на факти порушень антикорупційного законодавства та Антикорупційної програми;
- демонстрації власним прикладом нульової толерантності до корупції.

3. Керівник уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби здійснює:

- розробку, організацію та контроль заходів із запобігання корупційним правопорушенням;
- роботу з оцінки корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та підготовку заходів щодо їх усунення, внесення відповідних пропозицій Голові Держмитслужби;
- методичну та консультаційну підтримку персоналу щодо дотримання антикорупційного законодавства;
- виявлення та врегулювання конфлікту інтересів, повідомлення Голови Держмитслужби та Національного агентства про виявлені випадки;
- контроль за поданням декларацій посадовими особами Держмитслужби та повідомлення Національного агентства про порушення;
- розгляд повідомлень про порушення антикорупційного законодавства;
- забезпечення дотримання та виконання заходів у сфері захисту викривачів відповідно до Закону;
- інформування Голови Держмитслужби, Національного агентства та інших уповноважених органів про порушення вимог антикорупційного законодавства;
- реалізацію комплексу заходів із проведення перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя посадових осіб митних органів;
- демонстрації власним прикладом нульової толерантності до корупції.

4. Керівник уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції Держмитслужби, керівники уповноважених підрозділів (уповноважені особи) із запобігання та виявлення корупції територіальних органів Держмитслужби в межах повноважень виконують завдання і заходи, спрямовані на реалізацію засад антикорупційної політики Держмитслужби, а саме:

- здійснюють розроблення, організацію та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, також іншим порушенням Закону;
- здійснюють організацію роботи з оцінки корупційних ризиків, підготовки заходів щодо їх усунення та внесення відповідних пропозицій щодо їх усунення;
- надають методичну та консультаційну допомогу з питань дотримання законодавства щодо запобігання корупції особовим складом Держмитслужби;
- здійснюють заходи з виявлення конфлікту інтересів, сприяють його врегулюванню, інформують відповідного керівника органу Держмитслужби та Національне агентство про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;
- перевіряють факт подання відповідними суб'єктами декларування декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та повідомляють Національне агентство про виявлені випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій відповідно до Закону;
- здійснюють контроль за дотриманням посадовими особами антикорупційного законодавства;

- здійснюють розгляд повідомлень про порушення антикорупційного законодавства;
- здійснюють заходи у сфері захисту викривачів, відповідно до Закону;
- інформують керівника відповідного митного органу Держмитслужби, Національне агентство та/або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції;
- здійснюють комплекс заходів із проведення перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя посадових осіб митних органів.

5. Керівники самостійних структурних підрозділів апарату Держмитслужби забезпечують реалізацію антикорупційної політики Держмитслужби шляхом виконання заходів Антикорупційної програми та заходів впливу на корупційні ризики, а також несуть персональну відповідальність за їх виконання, зокрема через демонстрацію власним прикладом нульової толерантності до корупції.

6. Посадові особи Держмитслужби зобов'язані дотримуватися вимог і обмежень, встановлених Законом, а також антикорупційної політики та принципів, визначених Антикорупційною програмою, і підтримувати та демонструвати власним прикладом нульову толерантність до корупції.

Під час підготовки проєкту Антикорупційної програми Держмитслужби на 2026–2028 роки здійснено аналіз виконання попередньої Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023 – 2025 роки. За результатами цього встановлено, що заходи з усунення корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби виконано вчасно та в повному обсязі.

Інформацію про виконання заходів, визначених Антикорупційною програмою внесено до Порталу доброчесності на офіційному вебсайті Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК).

Так, протягом 2023 – 2025 років здійснювались заходи щодо перегляду Антикорупційної програми Держмитслужби, зокрема, на предмет:

- зміни у середовищі організації (організаційній структурі);
- внесення до законодавства, в тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність організації.

Так, наказами Держмитслужби від 05.03.2025 № 200 та від 22.05.2025 № 466 внесено зміни до Антикорупційної програми Держмитслужби, з урахуванням рекомендацій міжнародних експертів

EU4PFM

EU4PFM

**Програма Європейського Союзу (ЄС)
з підтримки управління державними
фінансами в Україні**

Крім того, наказом Держмитслужби від 22.05.2025 № 466 затверджено Додаток 5 «Показники ефективності діяльності Держмитслужби», який розроблено для використання всередині організації з метою координації внутрішніх процесів і забезпечення функціонування підрозділів Держмитслужби (охоплюють конкретні сфери митного адміністрування).

Документ містить 20 критеріїв (цілей), кожен з яких передбачає свої показники виконання. Загалом проект передбачає 72 показника виконання.

Крім того, наказом Держмитслужби від 10.12.2024 № 1315 «Про визначення ключових показників ефективності Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023-2025 роки», затверджено ключові показники ефективності Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023-2025 роки, а саме:

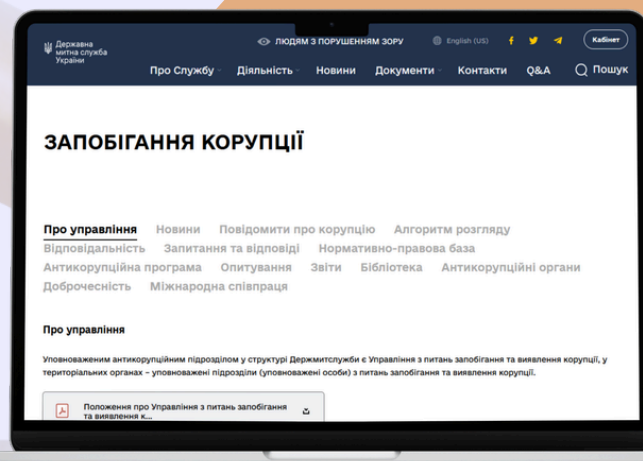
- кількість повідомлень про можливі корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, що надійшли стосовно посадових осіб митних органів;
- кількість посадових осіб митних органів, притягнутих до відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- результати незалежного опитування щодо рівня корупції в митних органах.

Відповідно до вимог Антикорупційної програми Держмитслужби протягом звітного періоду уповноваженими підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції здійснювались превентивні заходи попереджувального характеру, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.

Одним з важливих напрямків роботи уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції була роз'яснювально-профілактична робота, спрямована на забезпечення належного рівня розуміння посадовими особами положень антикорупційного законодавства, необхідності суворого їх дотримання та недопущення протиправних вчинків.

За підтримки **Програми ЄС з підтримки управління державними фінансами в Україні (EU4PFM)** було оновлено розділ офіційного вебпорталу, присвячений антикорупційній політиці. Цей інформаційний блок створено для зручності та прозорості, щоб кожен міг легко знайти важливу інформацію, зокрема:

- дані про уповноважені підрозділи та посадових осіб, відповідальних за запобігання корупції;
- актуальні новини, звіти та плани заходів;
- ключові нормативно-правові акти, що регулюють антикорупційну діяльність;
- покрокові інструкції щодо повідомлення про корупційні порушення;
- інформацію про відповідальність за корупційні дії та алгоритми їх розгляду.

Окрему увагу приділено освітній складовій: створено бібліотеку навчальних матеріалів, яка містить міжнародні ресурси, методичні рекомендації, практичні поради щодо дотримання етичних стандартів, а також інструкції для викривачів і осіб, які можуть перебувати в умовах конфлікту інтересів.

Крім того, на вебпорталі Держмитслужби у відкритому доступі розміщено інформацію для громадян і суб'єктів господарювання щодо процедур митного контролю та оформлення, переліку необхідних документів, що сприяє підвищенню прозорості діяльності та мінімізації ризиків неправомірної поведінки посадових осіб.

Реалізовані заходи суттєво вплинули на формування та розвиток антикорупційної політики Держмитслужби, зокрема:

- 1.забезпечено системність і адаптивність антикорупційної політики шляхом регулярного перегляду програми з урахуванням змін у законодавстві та організаційній структурі;
- 2.запроваджено чітку систему оцінювання ефективності через визначення вимірюваних показників, що дозволяє здійснювати об'єктивний моніторинг результатів;
- 3.поширено інституційну спроможність уповноважених підрозділів через впровадження превентивних та освітніх заходів;
- 4.підвищено рівень прозорості та відкритості діяльності за рахунок оновлення вебресурсів і забезпечення доступу до інформації;
- 5.сформовано належний рівень антикорупційної культури серед посадових осіб та підвищено обізнаність громадськості і бізнесу щодо процедур і механізмів запобігання корупції.

У сукупності це сприяло переходу від формального виконання вимог до побудови цілісної, ризик-орієнтованої та результативної антикорупційної політики в Держмитслужбі.

Крім того, відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 наказу Держмитслужби від 31.05.2023 №236 «Про затвердження Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2023 – 2025 роки» Управління з питань запобігання корупції щопівроку здійснювало аналіз стану виконання Антикорупційної програми за результатами опрацювання інформації, отриманої від структурних підрозділів апарату Держмитслужби та її територіальних органів.

За результатами проведеного аналізу готувалися узагальнені звіти, які надавалися керівництву Держмитслужби, а також оприлюднювалися на офіційному вебсайті Держмитслужби у вкладці «Запобігання корупції» в розділі «Звіти».

Також, звіти з виконання Антикорупційної програми Держмитслужби за 2023 – 2025 роки розміщувались на Порталі доброчесності Національного агентства.

Такий підхід формував ефективну взаємодію із зовнішнім середовищем, оскільки передбачав регулярне публічне звітування про виконання Антикорупційної програми, забезпечення відкритості інформації щодо прийнятих управлінських рішень та результатів внутрішнього контролю.

Системне оприлюднення результатів роботи не лише сприяє належному інформуванню громадськості та бізнес-середовища, а й створює додаткові гарантії підзвітності діяльності органу.

Прозорість у цьому контексті виступає не лише вимогою законодавства, а й важливим інструментом зміцнення репутації, підвищення рівня довіри з боку громадян і суб'єктів господарювання та формування позитивного інституційного іміджу.

Крім того, Держмитслужба за підтримки Всесвітньої митної організації провела два опитування Customs Integrity Perception Survey (CIPS), які забезпечили комплексне бачення внутрішнього та зовнішнього сприйняття рівня доброчесності в митній службі.

Перше опитування CIPS охопило:
448 посадових осіб митних органів,
477 представників приватного
сектору, у п'яти регіонах України
(охоплено **Київську, Закарпатську,**
Львівську, Чернівецьку та
Волинську митниці).
Обсяг вибірки забезпечив понад 95%
статистичної достовірності
результатів.

Основні висновки CIPS-2024 – це сприйняття роботи керівництва, реформ та модернізації Держмитслужби збігається серед митників і бізнесу.

- 89% бізнесу заявили, що відмовилися б від неправомірної вигоди.
- Понад 20% бізнесу не почуваються у безпеці, повідомляючи про корупцію.
- 100% респондентів, що взаємодіяли з Держмитслужбою щодо доброчесності, оцінили досвід позитивно.
- 3 суб'єктів ЗЕД суворо дотримуються митних правил.

У період з 15 по 30 вересня 2025 року відбулося друге опитування CIPS, яке зібрало понад 4 000 відповідей від посадових осіб митних органів (на 837% більше за перше опитування), понад 1 000 відповідей від представників бізнесу (на 129% більше за перший цикл).

Аналіз ключових факторів за Оновленою декларацією Аруша показав:

Приватний сектор

- зростання оцінок за 8 із 10 факторів,
- стабільність у показнику «Лідерство та відданість»,
- зниження за фактором «Аудит і перевірки».

Посдові особи митних органів

- покращення у сфері «Управління людськими ресурсами»,
- стабільність у «Нормативно-правовій базі» та «Автоматизації»,
- зниження за іншими 7 факторами.

Додаткові результати: 19% посадових осіб відчували загрозу з боку злочинних або інших протиправних дій, з них 60% повідомили компетентним органам, 89% вважають, що Держмитслужба забезпечує достатній рівень захисту.

За результатами опитувань визначено ключові корупційні ризики, проблемні аспекти організаційної культури, ефективність механізмів повідомлення та рівень довіри з боку бізнес-спільноти. Отримані результати імplementовано в Антикорупційну програму Держмитслужби на 2026 – 2028 роки шляхом включення конкретних заходів щодо мінімізації виявлених ризиків, удосконалення процедур, посилення інструментів запобігання корупції, а також інтеграції відповідних індикаторів в систему моніторингу та оцінювання ефективності.

Питання запобігання та протидії корупції у Держмитслужбі регулюють такими внутрішніми актами:

- наказ Держмитслужби від 19.03.2025 № 252 «Про затвердження Порядку організації роботи з повідомленнями про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення в апараті Держмитслужби та її територіальних органах»;
- наказ Держмитслужби від 06.08.2021 № 609 «Про затвердження Порядку організації роботи із запобігання корупції у Держмитслужбі та її територіальних органах» (зі змінами);
- наказ Держмитслужби від 02.09.2021 № 668 «Про затвердження Кодексу та Правил етичної поведінки працівників Державної митної служби України» (зі змінами);
- наказ Держмитслужби від 14.10.2022 № 449 «Про затвердження Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків та її персонального складу» (зі змінами);
- наказ Держмитслужби від 22.05.2025 № 462 «Про затвердження Положення щодо впровадження в Держмитслужбі та її територіальних органах механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- наказ Держмитслужби від 20.06.2025 № 555 «Про затвердження Методології систематичного виявлення та проведення аналізу корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, у Державній митній службі України та її територіальних органах»;
- наказ Держмитслужби від 14.11.2025 № 1506 «Про проведення оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної митної служби України»;
- наказ Держмитслужби від 29.12.2025 № 2000 «Про затвердження Положення про Управління з питань запобігання та виявлення корупції Державної митної служби України» (зі змінами);
- інші нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, які регулюють порядок здійснення завдань і функцій Держмитслужби.

Нормативно-правові акти з питань запобігання та протидії корупції у Держмитслужбі розміщено на офіційному вебсайті Держмитслужби у вкладці «Запобігання корупції» в розділі «Нормативно-правова база»

II. ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ, ЇЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ

2.1. Підготовка до оцінювання корупційних ризиків

Наказом Держмитслужби від 14.11.2025 № 1506 «Про проведення оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної митної служби України» з метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень посадовими особами Держмитслужби, встановлення причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також аналізу ефективності існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків, розпочато оцінювання корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів.

Оцінювання корупційних ризиків проводилось у формі самооцінювання.

Зазначений наказ опубліковано на вебсайті Держмитслужби разом із повідомленням про можливість долучення представників зовнішніх заінтересованих сторін (громадськості) до складу робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів (далі – Робоча група).

До складу Робочої групи увійшли 23 члени, з них 20 – це посадові особи структурних підрозділів апарату Держмитслужби, які за своїми діловими, моральними якостями та професійним рівнем здатні виконувати обов'язки членів робочої групи і забезпечити об'єктивні та неупереджені результати оцінювання корупційних ризиків, а також 2 представники від Громадської ради при Держмитслужбі та експерт Всесвітньої митної організації.

Наказом від 04.12.2025 № 1711 «Про внесення змін до Складу робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби» внесено зміни до складу Робочої групи та оновлено її персональний склад.

2.2. Дослідження середовища Держмитслужби та її територіальних органів та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків

11 грудня 2025 року відбулося перше засідання Робочої групи, на якому було:

Протоколом засідання Робочої групи від 15.12.2025 № 1 затверджено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми.

- проведено короткий вступний інструктаж для членів Робочої групи;
- обговорено та вирішено організаційні питань (форма проведення засідань, форма документування, періодичність, обмін контактами тощо);
- затверджено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми;
- обговорено питання, які заплановано включити до опитування (анкетування) для внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;
- визначено дату наступного засідання та задачі, що мають бути виконані

На наступних засіданнях, які відбулись 13.02.2026 та 29.07.2026 Робочою групою з метою ідентифікації корупційних ризиків було досліджено середовище організації та визначало обсяг оцінювання корупційних ризиків, а саме:

- визначено основні функції Держмитслужби та її територіальних органів;
- визначено матеріальні та нематеріальні активи Держмитслужби та її територіальних органів, що становлять значну економічну цінність;
- встановлено внутрішні та зовнішні заінтересовані сторони, характер їх відносин із Держмитслужбою та її територіальними органами;
- визначено перелік нормативно-правових актів і розпорядчих документів, що регулюють діяльність Держмитслужби та її територіальних органів;
- здійснено аналіз результатів оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них оцінки ефективності їх виконання;
- проведено анкетування зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін Держмитслужби та її територіальних органів, аналіз та узагальнення отриманої інформації;
- проведено дослідження стратегічних планів діяльності, планів реформування, програм розвитку, нових проєктів та інших програмних документів організації;
- здійснено аналіз результатів аудитів, проведених щодо діяльності Держмитслужби;

- вивчено аналітичні матеріали з питань запобігання та протидії корупції та з інших питань, які пов'язані із діяльністю Держмитслужби;
- вивчено аналіз відомостей у засобах масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень посадовими особами Держмитслужби;
- здійснено аналіз скарг (звернень) на діяльність митних органів;
- проведено аналіз матеріалів дисциплінарних проваджень та службових розслідувань Держмитслужби;
- здійснено аналіз рішень судів у справах про притягнення посадових осіб митних органів до адміністративної, кримінальної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, а також судових рішень у кримінальних, адміністративних, господарських справах, учасником яких були Держмитслужба або її посадові особи;
- проведено аналіз відомостей, які містяться у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

За результатами роботи Робочої групи підготовлено 14 аналітичних довідок, які затверджено Протоколом Робочої групи від 13.02.2026 року № 2 та від 29.07.2026 № 8.

На засіданнях Робочої групи 24.02.2026 та 29.07.2026 затверджено перелік потенційно вразливих до корупції функцій та процесів у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів (протоколи від 26.02.2026 № 3 та від 29.07.2026 № 8.).

Навчання НАЗК

Разом з тим під час засідання представники Національного агентства провели експертний тренінг для членів Робочої групи з метою підвищення їх професійної компетентності у сфері запобігання та виявлення корупції, удосконалення навичок ідентифікації корупційних ризиків, а також правильного застосування антикорупційного законодавства під час розроблення та реалізації відповідних заходів.

Робоча група визначила 22 функції (окремих процесів) у діяльності організації як потенційно вразливих до корупції для подальшого їх оцінювання щодо виявлення корупційних ризиків.

2.3. Ідентифікація корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів

У межах зазначеного етапу Робочою групою забезпечено системний та послідовний підхід до виявлення корупційних ризиків відповідно до вимог Закону України та з урахуванням Методології.

Під час ідентифікації корупційних ризиків робоча група здійснила:

- опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності організації;
- аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності організації.

Робоча група здійснювала ідентифікацію корупційних ризиків шляхом:

- визначення сутності кожного потенційного корупційного ризику;
- встановлення можливих причин та умов його виникнення;
- аналізу нормативно-правового регулювання відповідних процесів;
- оцінки наявних механізмів внутрішнього контролю та їх ефективності;
- визначення посадових осіб або структурних підрозділів, у діяльності яких існує підвищена ймовірність виникнення ризику.

Робоча група застосовувала комплекс методів, зокрема аналіз внутрішніх організаційно-розпорядчих документів, узагальнення результатів перевірок і службових розслідувань, проведення робочих нарад та консультацій із представниками структурних підрозділів і територіальних органів, а також моделювання можливих сценаріїв вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень.

За результатами проведеного опису та аналізу потенційно вразливих функцій і процесів робочою групою сформовано перелік ідентифікованих корупційних ризиків, які в подальшому підлягають оцінці за критеріями ймовірності виникнення та ступеня можливих негативних наслідків, а також визначенню відповідних заходів реагування, спрямованих на їх мінімізацію або усунення.

Перелік ідентифікованих корупційних ризиків затверджено на засіданні Робочої групи 29.07.2026 року (протокол від 29.07.2026 № 8.).

2.4. Аналіз, визначення рівнів корупційних ризиків та заходів впливу на них ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів

На засіданнях Робочої групи 16.03.2026 та 29.07.2026 проведено комплексний аналіз корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів, а також здійснено оцінювання ймовірності їх реалізації (вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення) і можливих наслідків від їх настання (потенційних втрат).

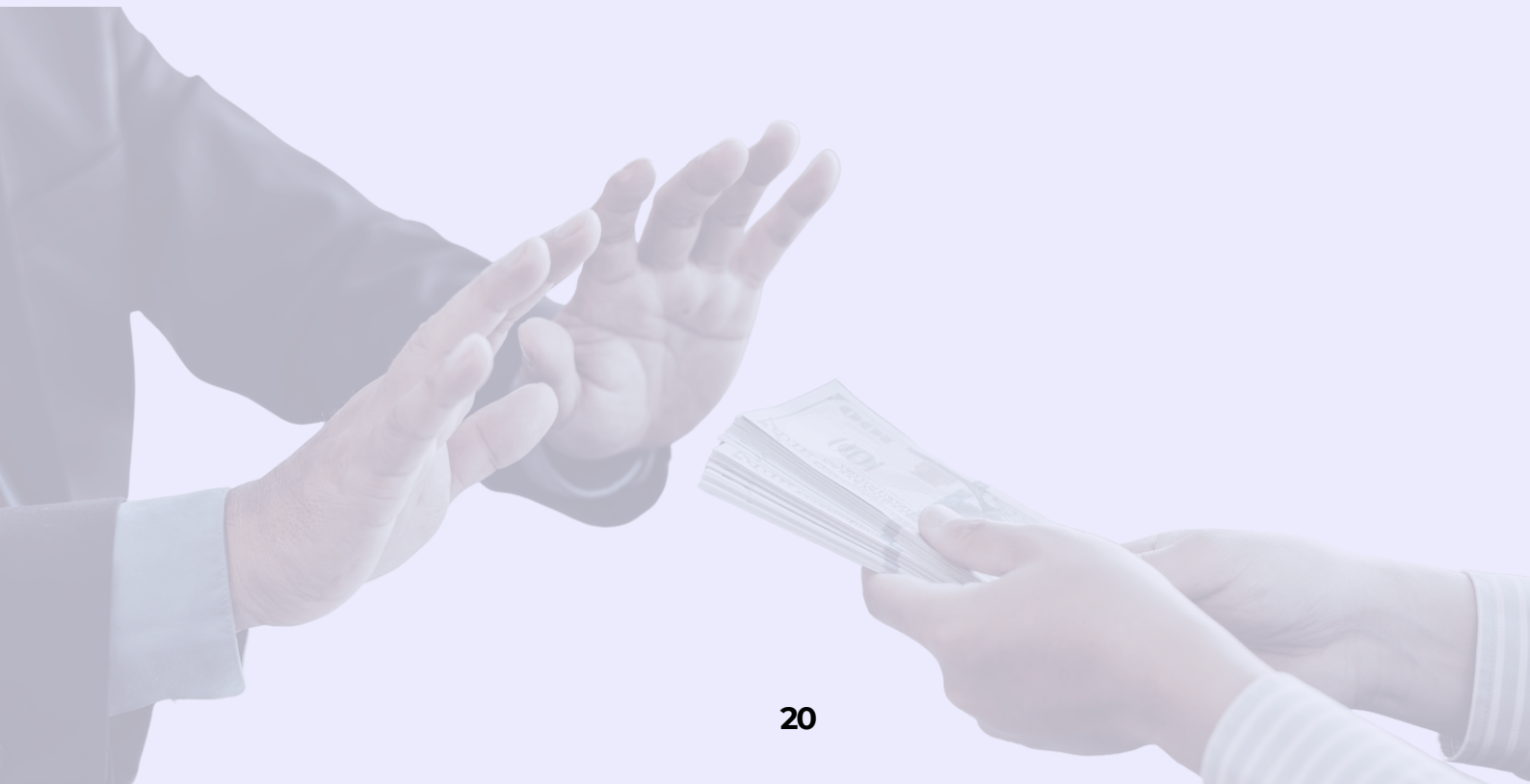
За результатами оцінювання кожному ризику визначено рівень ймовірності реалізації та присвоєно відповідну категорію: низький, середній або високий – з урахуванням ступеня впливу і тяжкості можливих наслідків.

З метою усунення або мінімізації виявлених джерел ризиків, а також зниження ймовірності їх виникнення та потенційних негативних наслідків Робочою групою розроблено систему заходів впливу щодо кожного ризику окремо. Для кожного заходу визначено відповідальних виконавців, строки реалізації та конкретні індикатори виконання.

За результатами засідання Робочою групою підготовлено та затверджено додаток 3 «Реєстр ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби та її територіальних органів» (Протокол від 29.07.2026 № 8).

16.03.2025 на офіційному вебсайті Держмитслужби у розділі «Запобігання корупції» підрозділі «Антикорупційна програма» було опубліковане інформаційне повідомлення про проведення публічного обговорення проєкту Антикорупційної програми з метою отримання пропозицій і зауважень, за посиланням: <https://customs.gov.ua/zapobigannia-proiavam-koruptsiyi-1#scrollTop=0>

Водночас пропозицій та зауважень щодо змісту проєкту Антикорупційної програми до Держмитслужби у визначений термін не надходили.

III. НАВЧАННЯ, ЗАХОДИ З ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ В ДЕРЖИТСЛУЖБІ ТА ЇЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНАХ

Навчання та заходи з поширення інформації щодо антикорупційних програм у Держмитслужбі та її територіальних органах здійснюються з метою забезпечення виконання вимог антикорупційного законодавства, реалізації Антикорупційної програми, а також формування розбудови доброчесності серед посадових осіб митних органів.

Навчальні та інформаційно-роз'яснювальні заходи, дослідження проводяться з урахуванням необхідності подальшого удосконалення діяльності Держмитслужби шляхом розвитку відкритої та прозорої взаємодії з громадськістю та суб'єктами господарювання, залучення бізнес-спільноти до формування і поширення стандартів доброчесної поведінки, а також підвищення рівня довіри до митних органів.

Держмитслужба забезпечує системний, плановий та безперервний характер навчання з питань запобігання та протидії корупції з урахуванням результатів оцінювання корупційних ризиків, функціональних обов'язків посадових осіб митних органів, а також змін у законодавстві та внутрішніх організаційно-розпорядчих актах. Навчання спрямовується на набуття посадовими особами митних органів практичних знань і навичок щодо дотримання антикорупційних обмежень і заборон, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання правил етичної поведінки та принципів доброчесності.

Антикорупційне навчання охоплює:

- обов'язкові заходи для новопризначених посадових осіб митних органів;
- періодичні тематичні навчання для посадових осіб центрального апарату та територіальних органів;
- навчання для посадових осіб митних органів, діяльність яких пов'язана з підвищеними корупційними ризиками.

Навчальні заходи проводяться у формі тренінгів, семінарів, нарад, інструктажів, зокрема із використанням дистанційних технологій навчання. За необхідності до їх проведення залучаються представники уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції, експерти та фахівці, у тому числі в межах міжнародної технічної допомоги.

З метою забезпечення належного інформування посадових осіб митних органів та її територіальних органів здійснюється системне поширення актуальної інформації антикорупційного спрямування, зокрема щодо:

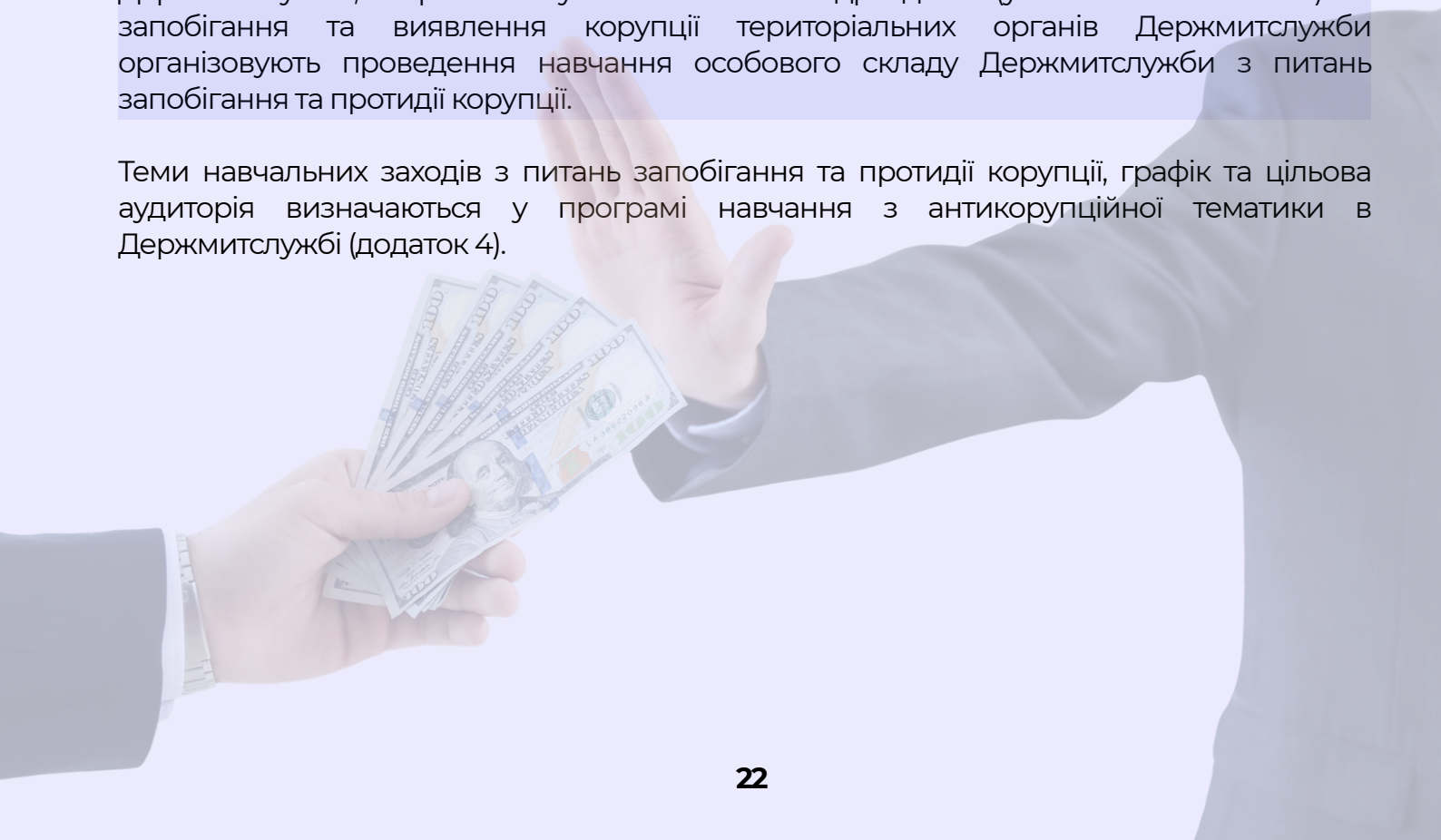
- положень Антикорупційної програми та стану її виконання;
- змін у законодавстві з питань запобігання та протидії корупції;
- типових корупційних ризиків у діяльності митних органів і заходів щодо їх мінімізації;
- механізмів повідомлення про можливі корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та гарантій захисту викривачів.

Інформацію антикорупційного змісту доводять до відома посадових осіб митних органів через офіційний вебсайт, внутрішні інформаційні ресурси, інформаційні повідомлення, методичні матеріали та роз'яснення.

Ефективне навчання та інформаційно-роз'яснювальні заходи планується здійснювати шляхом моніторингу їх виконання, аналізу рівня охоплення посадових осіб митних органів, результатів зворотного зв'язку, а також з урахуванням результатів реалізації заходів Антикорупційної програми. Результати такої оцінки використовуються для коригування та вдосконалення навчальних і інформаційних заходів у наступних періодах.

Керівник уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби, керівники уповноважених підрозділів (уповноважені особи) із запобігання та виявлення корупції територіальних органів Держмитслужби організовують проведення навчання особового складу Держмитслужби з питань запобігання та протидії корупції.

Теми навчальних заходів з питань запобігання та протидії корупції, графік та цільова аудиторія визначаються у програмі навчання з антикорупційної тематики в Держмитслужбі (додаток 4).

IV. МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД ПОПЕРЕДНЬОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДЕРЖМИТСЛУЖБИ НА 2023-2025 РОКИ

4.1. Моніторинг виконання Антикорупційної програми

Моніторинг виконання Антикорупційної програми здійснюється не рідше одного разу на півріччя уповноваженим підрозділом із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби, який інформує Голову Держмитслужби про хід виконання Антикорупційної програми.

Моніторинг виконання заходів Антикорупційної програми в територіальних органах Держмитслужби здійснюється уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) із запобігання та виявлення корупції територіального органу згідно з вимогами цього розділу.

Моніторинг виконання Антикорупційної програми полягає у зборі та аналізі інформації про повноту та своєчасність виконання заходів, їх актуальність та відповідність середовищу Держмитслужби з метою контролю стану управління корупційними ризиками, виявлення та усунення недоліків у положеннях Антикорупційної програми.

Під час моніторингу аналізується фактичний стан виконання кожної категорії заходів, передбачених Антикорупційною програмою, а саме заходів з реалізації антикорупційної політики Держмитслужби, заходів впливу на корупційні ризики, навчальних заходів.

Керівники самостійних структурних підрозділів апарату Держмитслужби, територіальних органів Держмитслужби, відповідальні за виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, щопівроку (до 5 числа місяця, наступного за звітним) надають уповноваженому підрозділу із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби інформацію про стан виконання заходів, а у разі невиконання або несвоєчасного виконання окремих заходів – інформацію про причини, що до цього призвели.

Керівник уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби забезпечує аналіз та узагальнення отриманої інформації, контролює підготовку та відпрацювання звіту про стан виконання Антикорупційної програми, що містить інформацію про кількість виконаних передбачених нею заходів та їх частку (у відсотках) від загальної кількості заходів, що мали бути виконані у відповідному звітному періоді: перше півріччя, календарний рік.

Оцінка виконання передбачених Антикорупційною програмою заходів визначається за такими критеріями:

1. «Виконано» або «Постійно виконується» – у разі якщо запланований захід у звітному періоді виконано або постійно виконується протягом звітного періоду;

2. «Виконано частково» – процес виконання запланованого заходу було розпочато у звітному періоді;
3. «Не виконано» – у разі якщо запланований захід у звітному періоді не виконано;
4. «Строк виконання заходу не настав» – у разі якщо виконання заходу розпочнеться у наступному звітному періоді.

У разі якщо виконання заходу обумовлено певною подією, строк виконання заходу розпочинається з моменту настання цієї події.

Звіт про стан виконання Антикорупційної програми щопівроку (до 15 січня і до 15 липня) надається Голові Держмитслужби для можливості прийняття відповідного рішення та розміщується на офіційному вебсайті Держмитслужби.

Результати моніторингу виконання заходів впливу на корупційні ризики відображаються у реєстрі ризиків та розміщуються на офіційному вебсайті Держмитслужби.

Інформація про стан виконання Антикорупційної програми також надається Національному агентству у формі Звіту через Кабінет уповноваженого на Порталі доброчесності офіційного вебсайту Національного агентства.

4.2. Оцінка виконання Антикорупційної програми Держмитслужби на 2026-2028 роки

З метою аналізу змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками, та формування пропозицій щодо подальшого вдосконалення цього процесу уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції здійснює оцінку виконання Антикорупційної програми.

Оцінка виконання Антикорупційної програми проводиться після спливу строку, на який вона приймалася та здійснюється шляхом встановлення результативності й ефективності реалізації передбачених нею заходів.

За результатами оцінки виконання Антикорупційної програми Голові Держмитслужби подається звіт.

Водночас, звіт розміщується на офіційному вебсайті Держмитслужби.

4.3. Перегляд Антикорупційної програми Держмитслужби на 2026-2028 роки

Антикорупційна програма переглядається у таких випадках:

- зміни у середовищі Держмитслужби (організаційній структурі, функціях та процесах організації) (у разі потреби);
- внесення до законодавства, у тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність організації;
- виявлення за результатами моніторингу її виконання невідповідностей / недоліків у діяльності з управління корупційними ризиками;
- ідентифікація нових корупційних ризиків у діяльності Держмитслужби;
- відмова Національного агентства у погодженні антикорупційної програми;
- урахування Держмитслужбою пропозицій до антикорупційної програми, наданих Національним агентством (при погодженні).

Зокрема, змінами до Антикорупційної програми є такі:

- включення нових та/або виключення передбачених Антикорупційною програмою заходів;
- оновлення інформації, викладеної у реєстрі ризиків;
- внесення до антикорупційної програми змін редакційного характеру, які не впливають на її зміст (перейменування Держмитслужби, її структурних підрозділів, зміна назв посад, зміна назв нормативно-правових актів, на які містяться посилання в антикорупційній програмі, зміна персональних даних особи – виконавця заходу, інші зміни редакційного характеру), тощо.

У разі наявності підстав для перегляду Антикорупційної програми керівник уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції Держмитслужби ініціює внесення змін до Антикорупційної програми, та готує проєкт відповідних змін.

Підготовлений проєкт змін до Антикорупційної програми подається на розгляд Голові Державної митної служби України.

Зміни до Антикорупційної програми затверджуються наказом Голови Державної митної служби України та вводяться в дію з дати їх погодження Національним агентством.